

Stand van zaken Actieplan
Mentale Gezondheid Jongeren
Gemeente Groningen

ACTIEPLAN
MENTALE
GEZONDHEID JONGEREN

Juni 2025

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Stand van zaken van de actiepunten	4
2.1 Overzicht van interventies voor MGJ	4
2.2 Lokaal platform voor interventies MGJ	5
2.3 Communicatiekerngroep MGJ	7
2.4 Campagne MGJ	8
2.5 Onderzoek en Monitoring	8
Vervolgstappen	9
Update interventies	10
Samenvatting	11
Bijlage 1. Preventiematrix	13
Bijlage 2. Factsheet Dekkend Netwerk Inloopvoorzieningen	18

Inleiding

In dit document wordt de stand van zaken beschreven van het actieplan 'Mentale Gezondheid Jongeren' Gemeente Groningen dat in juni 2024 werd vastgesteld.

Het actieplan Mentale Gezondheid Jongeren (verder MGJ) heeft als doel om de mentale gezondheid (verder MG) van jongeren in de leeftijd van 12 tot 27 jaar in de gemeente Groningen te verbeteren. Veel onderzoeken laten zien dat de mentale gezondheid van jongeren, zowel landelijk als in de gemeente Groningen, beter kan. De [Gezondheidsmonitor Jeugd 2023](#) van GGD Groningen laat zien dat de opgave op het gebied van mentale gezondheid in Groningen groot is. Het aantal jongeren met psychische klachten neemt toe, eenzaamheid onder jongeren stijgt en de weerbaarheid van jongeren neemt af.

In het actieplan MGJ is mentale gezondheid beschreven als de manier waarop je je verhoudt tot jezelf en tot anderen en hoe je omgaat met de uitdagingen in het dagelijks leven. Mentale gezondheid is opgebouwd uit elementen als veerkracht, eigenwaarde en regie, afwezigheid van psychosociale problemen, ervaren geluk, ervaren tevredenheid, verwachtingen toekomst en voldoende steun in het sociale netwerk. Preventieve interventies richten zich veelal op het verbeteren of versterken van zingeving, contact en verbinding (sociale relaties) en vaardigheden.

Ook de ambitie van de gemeente is hierop gericht. Deze luidt dat de gemeente "voldoende, effectief en goed vindbaar aanbod op de focusgebieden zingeving, contact en verbinding en vaardigheden heeft". De wens is dat interventies zowel thuis, in de nabije omgeving, als op school en online beschikbaar zijn voor jongeren.

Concreet staan in het actieplan MGJ vier actiepunten voor 2024 en daarna.

Dat zijn:

- 1) Creëer overzicht van preventieve en laagdrempelige interventies;
- 2) Vergroot de vindbaarheid van interventies d.m.v. een platform;
- 3) een kerngroep voor communicatie
- 4) communicatie uitingen (zoals een campagne)

Onderzoek en monitoring worden ondersteunend ingezet om te meten of de acties zijn gehaald. In deze evaluatie komt dit onderwerp aan bod nadat, in het volgende hoofdstuk, de vier actiepunten stuk voor stuk worden beschreven en toegelicht.

Tot slot worden de vervolgstappen voor de korte termijn gepresenteerd.

Aan het eind is een samenvatting van dit document opgenomen.

Stand van zaken van de actiepunten

In het Actieplan MGJ van gemeente Groningen staan vier acties benoemd om aan te werken na vaststelling van het plan in 2024. Hieronder wordt de stand van zaken per actie beschreven. Ter afronding worden ontwikkelpunten en kansen en risico's beschreven onder de kop 'vervolgstappen'.

2.1 Overzicht van interventies voor MGJ

Samen met GGD Groningen is voor gemeente Groningen een preventiematrix (bijlage 1) voor de leeftijdsgroep 0-27 jaar opgesteld. Aan dit overzicht hebben diverse afdelingen van gemeente Groningen (bv Sociale Basis, Onderwijs, Jeugd), stakeholders in de gemeente (bv Jimmy's, Platform MGG) en jongeren (bv studie- en studentenverenigingen en Door Het Geluid) meegewerkt.

Deze matrix is gemaakt om als onderlegger van of bron voor een platform te dienen. In augustus wordt een tweede, herziene, versie opgeleverd. Onder meer het deel voor jongeren 18+ worden nog verder aangevuld en voor alle leeftijden het gebied online. Voor dit deel is bewust gewacht op lancering van een landelijk platform, welke in opdracht van het ministerie van VWS is gemaakt. Een landelijke samenwerking van 8 partners en jongeren heeft geleid tot lancering in mei 2025 van het platform 'In je Bol'.

Mentaal Gezond Groningen heeft een project genaamd '[Dekkend Netwerk Inloopvoorzieningen](#)'. Dit richt zich op het creëren van een toegankelijk netwerk van inloopvoorzieningen voor jongeren in de provincie Groningen. Het gaat om plekken waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten en zonder afspraak, verwijzing of indicatie gratis en in vertrouwen terecht kunnen met hun vragen over onder meer hun mentale gezondheid. Het project draagt in de gemeente Groningen actief bij aan het platform om een overzicht van deze plekken te geven. Ook heeft het project een factsheet (bijlage 2) met aanbevelingen opgeleverd.

De helft van deze aanbevelingen wordt al opgevolgd. In deze evaluatie staat beschreven hoe we samenwerken met jongeren (2). Gemeente Groningen heeft met het actieplan MGJ een passende aanpak voor de eigen gemeente opgesteld (5). Daarnaast zijn gemeenten reeds bezig om een 'leernetwerk voor MG' op te richten (5) en is gemeente Groningen al goed aangesloten op de GGD (7). Door samenwerking met de afdeling cultuur werken we aan een integraal aanbod (8). Het project zelf organiseert lokale netwerkbijeenkomsten (4) en met de aanbevelingen 1, 3 en 6 gaan we in de tweede helft van 2025 aan de slag.

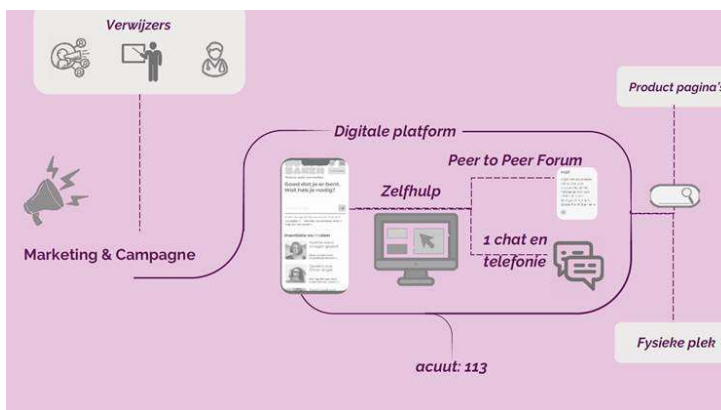
2.2 Lokaal platform voor interventies MGJ

Voor de ontwikkeling van een lokaal platform is in 2024 opdracht gegeven aan Buenaparte. In 2025 wordt een vervolgoopdracht verstrekt. Met Buenaparte werkt gemeente Groningen ook samen aan een campagne, daarover meer onder 2.4. Ook werken we voor deze twee acties samen met een aantal inhoudelijke partners: [Actielijn 5 \(van Gezond Groningen\)](#), project Dekkend Netwerk Inloopvoorzieningen, GGD Groningen, Jimmy's en stichting SCN.

De lancering van een lokaal platform en bijbehorende campagne staat gepland voor het derde kwartaal 2025. Redenen daarvoor liggen in de volgende ontwikkelingen a) de landelijke campagne 'In je bol'; b) gewenste samenwerking in de regio en c) onvoorziene vertraging bij de aanvraag transformatiemiddelen actielijn 5 van Gezond Groningen. Voordeel van deze extra tijd is dat we meer gelijkgestemden konden en kunnen aanhaken op deze ontwikkeling.

Als eerste meer informatie over In je bol. Dit is een landelijk platform over mentale gezondheid van jongeren, wat in opdracht van en financiering door het ministerie van VWS is gemaakt. Op dit digitale platform kunnen jongeren terecht voor betrouwbare en begrijpelijke informatie, voor ervaringen van anderen en voor tips om zelf met mentale gezondheid aan de slag te gaan. Ook is een veilige chat- en telefoniefunctie voor (anoniem) persoonlijk contact beschikbaar. Het platform is in mei 2025 als test gelanceerd en wordt na deze testfase in oktober feestelijk geopend.

Op dit platform komt een knop "fysieke plek", zoals te zien op onderstaande afbeelding.

 [preview in je bol](#)

Onder deze knop 'fysieke plek' kan het platform van gemeente komen. Dit betreft de lokale invulling, op buurt, wijk, dorp, stad, gemeentelijk of provinciaal niveau. Gemeente Groningen is één van de gemeenten die in een pilot met deze organisaties gaat verkennen hoe het lokale aanbod in beeld kan komen, hoe landelijk en lokaal zich verhouden en hoe beiden zorgdragen voor actueel en effectief aanbod. Hierover zijn in het voorjaar en worden ook in de zomerperiode nog een aantal gesprekken gevoerd. Het ontbreken van tijd en financiën voor vervolgstappen, waaronder vertaling naar fysiek aanbod, maakt het voor In je bol lastig om concreet te worden. Daarom is besloten dat gemeente Groningen in het derde kwartaal een opensource platform lanceert welke desgewenst later geïntegreerd kan worden in een bestaand platform. Hiervoor denken we als eerste aan In je bol, daarnaast bestaat de mogelijkheid aan te haken op een ander passend initiatief om het laagdrempelige en preventieve aanbod voor jongeren gericht op mentale gezondheid zicht- en vindbaar te maken.

Ten tweede spelen er regionale ontwikkelingen. Gemeente Groningen werkt via het netwerk Gezond Groningen en diverse Ambtelijke Overleggen (te weten Jeugd, Gezondheid en Zorg en Veiligheid) samen aan gezondheid en welzijn van haar inwoners. Mentale Gezondheid valt onder al deze bestaande samenwerkingen maar heeft nergens een eigen plek. Het ontbreken hiervan maakt dat samenwerking tussen gemeenten in de provincie soms lastig is terwijl hier wel duidelijk meerwaarde van gezien wordt. Onder meer als het gaat om communicatie naar al onze jongeren. In juni en juli worden gesprekken gevoerd om aan deze behoefte te voldoen.

Actielijn 5 van Gezond Groningen werkt aan een aanvraag voor transformatiemiddelen vanuit het Integraal Zorgakkoord (IZA). Het transformatieplan kent diverse werkpakketten, één daarvan is 'Digitale Gemeenschap' (ook vaak eCommunity en Gemeentelijk Ecosysteem Mentale Gezondheid genoemd). In deze gemeenschap zijn verscheidene functies aanwezig. Vaak bestaan ze uit een mix van informatie, sociale kaart, consultatiemogelijkheden, zelfbehandeling en fora waar leden van de gemeenschap elkaar helpen en ervaringen uitwisselen.

In dit werkpakket is afgesproken te starten met de doelgroep jongeren, waaronder studenten (MBO, HBO en WO). De reden hiervoor is dat ook andere partijen in de regio jongeren en hun MG prioriteren. Denk hierbij aan het platform Mentaal Gezond Groningen, de Sociale Agenda van Nij Begun en ook de provincie Groningen via het thematisch programma Gezondheid van het NPG.

De planning van Actielijn 5 geeft aan dat de aanvraag in juli 2025 wordt ingediend. Door diverse oorzaken is een eerder moment niet gelukt. Daarom is ook nog niet begonnen met de uitvoering van genoemd werkpakket dat aansluit op het platform MGJ Groningen.

In de gemeente Groningen voltrok zich gelijktijdig nog een andere ontwikkeling gericht op MGJ. In opdracht van het 'Akkoord van Groningen' is eind 2024 een rapport met voorstellen gericht op het verbeteren van studentenwelzijn geschreven. Concrete adviezen daarin zijn het aanstellen van een studentenambtenaar en het ontwikkelen van een (digitaal) platform met een sociale kaart voor MGJ. In het eerste kwartaal van 2025 is door onderwijsinstellingen en de gemeente besloten dat een studentenambtenaar wordt aangesteld bij gemeente Groningen. Deze persoon begint in de zomerperiode. Onderdeel van de taken van deze persoon is het opstellen en bijhouden van een sociale kaart en daarmee het verbeteren van vindbaarheid van het ondersteuningsaanbod. Daarnaast wordt deze persoon betrokken bij het ontwikkelen van een Bouwsteen Digitale Gemeenschap en de participatie van jongeren daarbij.

2.3 Communicatiekerngroep MGJ

Gemeente Groningen is in gesprek met Platform Mentaal Gezond Groningen (specifiek met het project Dekkend Netwerk Inloopvoorzieningen), Jimmy's, studie- en studentverenigingen over een kerngroep. Intern zijn collega's Sociale Basis, Jeugd en Middelgebruik aangehaakt.

De communicatiekerngroep start in september 2025. Hiermee sluiten we aan op ontwikkelingen rondom jongerenparticipatie in het kader van Nij Begun. Voorafgaand daaraan heeft de gemeente jongeren via genoemde kanalen een aantal keer betrokken bij de ontwikkeling van een platform en de campagne voor MGJ. Voorbeelden hiervan zijn;

Ontwikkeling campagneboodschappen (najaar 2024)

Buenaparte heeft met jongeren en collegae van de gemeente Groningen brainstormsessies gedaan om tot de juiste campagneboodschap en -stijl te komen.

Panels met jongeren (maart-heden)

Voor de campagne testte Jimmy's bij groepen jongeren de twee voorlopige routes die Buenaparte op verzoek van de gemeente ontwikkelde. Deze jongeren worden na terugkoppeling van de sessies ook gevraagd om vaker mee te praten. De jongeren waarderen de vraag naar hun input.

Campagnebeelden met lokale jongeren (juni en juli 2024)

Lokale jongeren worden als model voor de beelden van de campagne gezocht. Dit doet gemeente Groningen in samenwerking met Jimmy's op basis van een briefing van Buenaparte.

Leernetwerkbijeenkomst Studentenwelzijn (april)

Gemeente Groningen organiseert samen met de RUG en de Hanze een leernetwerk MG Studenten, voor professionals en studenten. Vanuit dit netwerk worden studenten ook betrokken bij de communicatie van gemeenten Groningen. Voorafgaand aan en tijdens de bijeenkomst was een rol weggelegd voor jongeren in de vorm van meedenken over het programma en bijdragen aan of geven van workshops. Onder meer studenten van Door Het Geluid gaven een workshop.

Veerkrachtcoalitie (juni)

Wethouder Molema is samen met jongeren en professionals van onderwijsinstellingen in de gemeente naar Den Haag geweest voor het tekenen van de Code Veerkrachtcoalitie van MindUs. Vier studenten van MBO, HBO en WO waren hierbij aanwezig en zijn gevraagd deel te nemen in de kerngroep en de ontwikkeling van een lokale coalitie voor studentenwelzijn. In het studiejaar '25/'26 gaat de gemeente Groningen en haar studentenambtenaar hiermee aan de slag.

De [Veerkrachtcoalitie](#) is een krachtig netwerk van onderwijsinstellingen, gemeenten, studentenorganisaties. Dit netwerk zet zich in voor de mentale gezondheid van studenten in een kennisstad. Met deze coalitie kiezen de partners voor actie in een tijd waarin prestatiedruk, eenzaamheid en stress steeds meer jongeren raken. Samen bouwen we aan een omgeving waarin veerkracht wordt versterkt, verschillen worden erkend en hulp laagdrempelig is. Studenten zitten hierbij als gelijkwaardige partners aan tafel.

Ontwikkeling platform met studenten Alfa Collega

Met een projectbureau van het Alfacollega worden gesprekken gevoerd over specifieke onderdelen van het platform. De bedoeling is dat studenten een blok gaan werken aan een specifiek onderdeel van het platform. Dit blok begint in september.

2.4 Campagne MGJ

Team Gezondheid van Gemeente Groningen heeft opties verkend voor communicatie over MGJ aan jongeren en mensen in hun omgeving. Daarbij is opgetrokken met afdeling communicatie. Op hun advies is in 2024 met campagnebureau Buenaparte begonnen met het ontwikkelen van een campagne. In oktober en november is met interne collega's gesproken over de boodschap van deze campagne. Buenaparte heeft dit omgezet naar twee varianten; 'K*tdag mag' en 'Veel aan je hoofd'. Deze varianten zijn besproken in een groep met in- en externe stakeholders in januari 2025. Besloten is om te testen bij jongeren voor we een keus maken. Jongeren worden in maart en april 2025 betrokken via panels. Daarna is besloten over vervolgstappen. De aftrap van de campagne (communicatie naar jongeren en hun omgeving) staat gepland voor najaar 2025. Op dat moment is ook een eerste versie van het platform gereed en geopend. Op het platform krijgen jongeren naast een positieve boodschap over MGJ ook handelingsperspectief.

Binnen team Gezondheid streven we naar integrale aanpak van (ziekte)preventie en gezondheidsbevordering. Specifieke samenwerking is gestart tussen de thema's Middelengebruik en MGJ, onder meer gericht op studenten. De afdeling Communicatie en de collega's Middelengebruik en MG buigen zich ook samen over het bereiken van jongeren via Spot TV. Eerder was via samenwerking met de gemeente Groningen op deze digitale 'zender' aandacht voor MG onder de noemer "[In Balans](#)". We verkennen nu nieuwe content waarin Middelengebruik en MGJ samenkomen. Dit kan te zijner tijd landen op het platform en via andere kanalen van de gemeente en haar partners ook verspreid worden.

2.5 Onderzoek en Monitoring

Met de afdeling monitoring en informatie van gemeente is gekeken naar hoe we kunnen monitoren op proces, effecten en interventies met betrekking tot het actieplan. Ook is een afspraak geweest met Datawerkplaats Mentale Gezondheid in Drenthe. Het doel was om in het tweede kwartaal van 2025 een plan van aanpak te hebben voor monitoring. Hierbij maken we gebruik van bestaande data en lopende regionale en landelijke onderzoeken. Dit is nog niet gelukt. Vervolggesprek staat gepland in juli 2025.

Vervolgstappen

Ter afronding worden ontwikkelingen, kansen en risico's beschreven

Afgelopen jaar is gewerkt aan de vier acties genoemd in het Actieplan MGJ. Voor het gemak worden ze hier opnieuw genoemd.

- 1) overzicht van preventieve en laagdrempelige interventies;
- 2) vindbaarheid van interventies een platform;
- 3) een kerngroep voor communicatie
- 4) communicatie uitingen (zoals een campagne)

Deze vier acties zijn nog niet afgerond. Op korte termijn wordt oplevering verwacht van een platform (met overzicht van interventies, een digitale sociale kaart) en een campagne gericht op bekendheid van het platform. Op het platform, dat gemaakt wordt met jongeren, is de toon gericht op normaliseren en demedicaliseren van mentale vragen. Daarnaast geeft de informatie handvatten te gebruiken bij lichte mentale problematiek.

Hiermee dragen het platform en de campagne bij aan de acties 1 en 2, te weten het beschikbaar en vindbaar zijn van preventieve en laagdrempelige interventies voor MG. Met behulp van de campagne, actie 4, dragen we ook bij aan de doelen genoemd bij het platform. Ook een link naar de landelijke campagne in je bol zal hieraan bijdragen.

De communicatiekerngroep is nog niet formeel gestart maar jongerenparticipatie heeft al plaatsgevonden in het kader van acties 1, 2 en 4. De werving voor de communicatiegroep is gestart. De eerste bijeenkomst zal na in de nazomer of het najaar van 2025 plaatsvinden.

De volgende acties vragen voor langere tijd onderhoud: a) het bijhouden en verbeteren van het platform, b) het betrekken van jongeren bij deze en latere communicatie over MG en c) monitoring en evaluatie.

Het huidige actieplan voorziet niet in concrete stappen na realisatie van de vier acties, noch in een visie voor de lange termijn. Omdat er momentum is voor het verbeteren van MGJ is het wijs om hierover na te denken en besluiten te nemen. De ingezette acties verdienen niet alleen vervolgstappen, ze hebben deze ook nodig voor blijvend resultaat. Zonder een vervolgopdracht en bijbehorende financiering voor langere termijn bestaat de kans dat de effecten van de huidige acties wegebben.

Specifieke aandacht is nodig voor monitoring en evaluatie. Dit is nog niet goed opgezet.

Update interventies

In het actieplan staan ruim 20 interventies genoemd die bijdragen aan mentale gezondheid van jongeren woonachtig in de gemeente Groningen. Deze interventies worden aangeboden via diverse samenwerkingspartners van de gemeente. Hieronder worden bijzonderheden ten aanzien van een aantal van deze interventies genoemd.

[STORM-aanpak](#) Opschaling wordt voorzien naar alle VO- en MBO-scholen in de provincie met middelen vanuit de Sociale Agenda (Nij Begun).

[@EASE](#) bood in 2024 zowel op een fysieke plek als digitaal ondersteuning aan jongeren. Voor de fysieke plek is de samenwerking per 2025 op verzoek van hun partner Molendrift en in afstemming met gemeente Groningen gestopt. @Ease wil graag opnieuw openen in Groningen. Hierover gaan we met hen in gesprek. Het digitale aanbod blijft beschikbaar voor jongeren.

[Cultuur in de wijk](#) wordt onder meer aangeboden door 'Vrijdag' via open studio's in een aantal dorpen en wijken in gemeente Groningen. Met collega's Middelengebruik, Sociale Basis en Cultuur is een verkenning gestart om door middel van samenwerking het aanbod gericht op (verbeteren van) mentale gezondheid cq welzijn van jongeren te versterken. Dit past bij de aanbeveling van Dekkend netwerk inloopvoorzieningen. In juli vindt een eerste gezamenlijke bijeenkomst plaats.

[Lifeskills - Agents of Change](#) heeft in 2024 hun aanbod kunnen integreren in het basisonderwijs, bij de verrijkte schooldag en in de opleiding leefstijl-coaching op het MBO. Daarnaast zijn ze onderdeel geworden van het dekkend netwerk inloopvoorzieningen in gemeente Groningen (en daarbuiten). Wat nog niet echt gelukt is, is uitvoering van het programma bij meerdere huisartspraktijken waar ze vaardigheden voor mentale gezondheid van jongeren die uit balans zijn of klachten ervaren versterken. Ook voor 2025 is een subsidieaanvraag gedaan bij gemeente Groningen. Deze is tot en met maart 2025 aangehouden. Gevraagd is om meer informatie over borging in de toekomst om structurele financiering vanuit de gemeente te voorkomen. Reden daarvoor is aflopende financiering vanuit GALA en beperkte eigen middelen voor interventies MGJ. Er is een subsidie toegekend.

[Projectleider Studentenwelzijn – Akkoord van Groningen](#) De projectleider heeft eind 2024 een advies opgeleverd aan het Akkoord van Groningen. Aan deze adviezen wordt in 2025 uitwerking gegeven. Vanuit het Actieplan MGJ is met de Akkoordpartners samengewerkt om een studentambtenaar mogelijk te maken. Daarnaast wordt het advies voor een platform/sociale kaart vormgegeven middels een werkpakket in het transitie- en uitvoeringsplan van Actielijn 5 Gezond Groningen. In dat plan staat een werkpakket Digitale Gemeenschap. De studenten-ambtenaar zou taken van het actieplan MGJ die overlappen met opdrachten van het Akkoord van Groningen kunnen uitvoeren. Gewerkt wordt aan een digitale sociale kaart / platform. Besluitvorming hierover vond plaats in het tweede kwartaal van 2025, de start van deze ambtenaar is voorzien voorafgaand aan de start van het studiejaar 2025-2026, bij voorkeur tijdens de aftrap daarvan, de Keiweek.

[Verkenning digitaal platform](#) voor laagdrempelige zelfhulp en informatie over mentale gezondheid. In mei 2025 wordt in opdracht van VWS het platform 'In je bol' voor jongeren geopend. Meer hierover is te lezen onder actiepunt platform bij het overzicht actiepunten hierboven.

[Opgroeien in een Kansrijke Omgeving](#) (OKO) Vanwege sterke samenhang tussen middelengebruik en mentale gezondheid is de samenwerking met OKO geïntensiveerd met betrekking tot communicatie. Meer hierover is te lezen onder bij het overzicht actiepunten hierboven.

Samenvatting

Datum	Juni 2025
Onderwerp	Actieplan (2024) Mentale Gezondheid Jongeren
Opdrachtnemer	Team Gezondheid DMO / Ciska Hiemstra
Aanleiding	In juni 2024 stelde de gemeenteraad het Actieplan Mentale Gezondheid Jongeren vast als reactie op de afname van mentale gezondheid onder jongeren, welke zowel landelijk als regionaal zichtbaar was en is. Met de activiteiten uit genoemd actieplan wil de gemeente de trend van afnemende mentale gezondheid keren en bijdragen aan veerkrachtige jongeren die goed in hun vel zitten door hen preventief te ondersteunen.
Korte omschrijving van de opdracht	Het actieplan Mentale Gezondheid Jongeren (verder MGJ) heeft als doel om de mentale gezondheid (verder MG) van jongeren in de leeftijd van 12 tot 27 jaar in de gemeente Groningen te verbeteren vanuit een preventieve benadering. Mentale gezondheid is hierin beschreven als de manier waarop je je verhoudt tot jezelf en tot anderen en hoe je omgaat met de uitdagingen in het dagelijks leven. De ambitie van het actieplan MGJ is de gemeente voldoende, effectief en goed vindbaar ondersteuningsaanbod biedt aan jongeren gericht op zingeving, contact en verbinding en vaardigheden voor mentale gezondheid. Interventies zijn zowel thuis en in de nabije omgeving, als op school en online beschikbaar. Concreet is gesteld dat 1) gestart wordt met het maken van een overzicht van preventieve en laagdrempelige interventies; 2) dat deze interventies vindbaar zijn via een platform; 3) een kerngroep met jongeren en professionals gevormd wordt voor communicatie; 4) en dat communicatie ingericht wordt, zoals een campagne en een sociale kaart. Onderzoek en monitoring is ondersteunend hieraan.
Samenvatting stand van zaken per actiepunt	Hieronder staat per genoemd actiepunt de huidige status 1) Overzicht preventieve en laagdrempelige interventies voor MGJ (bijlage 1) Samen met GGD Groningen is voor gemeente Groningen een preventiematrix opgesteld. Aan dit overzicht hebben diverse afdelingen van gemeente Groningen, stakeholders in de gemeente en jongeren meegewerkt. Idee is om dit overzicht te gebruiken als onderlegger of achterkant van een platform voor jongeren, mensen in hun omgeving en informele en formele professionals. Daarnaast wordt ook de opbrengst van het project 'Dekkend Netwerk Inloopvoorzieningen' van het Platform Mentaal Gezond Groningen gebruikt om een database te vullen voor gemeente en regio Groningen. 2) Platform In de nazomer is een lokaal platform gericht op jongeren en mensen in hun omgeving online. Hier staat een sociale kaart, informatie en handvatten om MGJ te versterken. Daarnaast vindt aansluiting op het landelijke platform in je bol plaats. Gemeente Groningen is één van de gemeenten die deel kan nemen aan een pilot met In je bol om te verkennen hoe lokaal ondersteuningsaanbod in beeld kan komen en hoe landelijk en lokaal én online en fysiek zich tot elkaar verhouden.

3) Communicatiekerngroep

Gemeente Groningen start in de nazomer een communicatiekerngroep. In 2025 is op verschillende momenten jongerenparticipatie toegepast. De gemeente werft via het Platform Mentaal Gezond Groningen, Jimmy's en studie- en studentverenigingen voor deze groep. Intern zijn collega's met dossiers als Sociale Basis, Jeugd en Middelengebruik aangehaakt bij het platform en de campagne.

4) Campagne MGJ

Gemeente Groningen is in 2024 met campagnebureau Buenaparte begonnen met het ontwikkelen van een campagne. In oktober en november is met interne collega's gesproken over de boodschap van deze campagne. Buenaparte heeft dit omgezet naar twee varianten; K*tdag mag en Veel aan je hoofd. Deze varianten zijn besproken in een groep in- en externe stakeholders in januari 2025. Besloten is om te testen met en bij jongeren voor de gemeente een keus hieruit zou maken. Jongeren werden in maart en april 2025 betrokken. In juni volgt een vervolgoopdracht voor een definitief concept voor de campagne. De aftrap van de campagne (communicatie naar jongeren en hun omgeving) staat gepland voor najaar 2025. Op dat moment is ook een eerste versie van het platform geopend. Op het platform krijgen jongeren naast een positieve boodschap over MGJ ook handelingsperspectief.

Onderzoek en monitoring wordt opgezet. In 2024 zijn startgesprekken gevoerd over een plan van aanpak. Begin 2025 is opnieuw contact gelegd en zijn afspraken gemaakt over een plan van aanpak, ook met datawerkplaats MG Drenthe. Doel was om in het tweede kwartaal van 2025 een plan van aanpak te hebben voor monitoring. Hierbij maken we gebruik van bestaande data en lopende regionale en landelijke onderzoeken.

Aandachtspunten

Planning

De uitvoering van de acties vraagt meer tijd dan beschreven in het plan. De genoemde deadlines voor de campagne (november 2024) en het platform en onderzoeksplan (december 2024) zijn niet gehaald maar voor korte termijn voorzien.

Financiën

Bij het actieplan hoorden in 2024 middelen. Voor daarna zijn middelen in het knelpunt preventie en jeugd opgenomen. Deze zijn vervolgens toegekend voor 2025 en niet toegekend voor 2026. De verwachte middelen vanuit Gezond Groningen laten op zich wachten. De beschikbare middelen van team Gezondheid voor MGJ zijn beperkt waardoor uitvoering van gewenste dan wel benodigde vervolgstappen onzeker is.

Bijlage 1. Preventiematrix

PREVENTIEMATRIX MENTALE GEZONDHEID GRONINGEN

-9 MAANDEN TOT 4 JAAR

MENTAAL WELBEVINDEN

MENTALE PROBLEMEN EN AANDOENINGEN

DRIE PREVENTIENIVEAUS

LEEFOMGEVING	IN BALANS Collectieve preventie	UIT BALANS Selectieve preventie	KLACHTEN Geïndiceerde preventie
THUIS	- Nu Niet Zwanger (KS)	- Stevig Ouderschap (KS) - DOEN!	- Voorzorg (KS) - KOPP/KOV (KOPPeling)
SCHOOL OF WERK	-	- Intern begeleider PSZ	-
BUURT/WIJK	- Sportverenigingen	- WIJ-team - Humanitas - Moeders Informeren Moeders Moeders Informeren Zwanger Kansrijk Groningen	-
ONLINE	- Podcast "een goud begin" - Voorlichtingscampagnes (Stoptober, NIX18, Dry January) - Chatfunctie Trimbos/VNN	-	-

OVERIG (zorg, gemeente, etc.)	- Consultatiebureau - JOGG - Adviesgesprek VNN	- Euro-coaches (gemeente)	- Huisarts/POH - Verloskundige - MEE Noord
----------------------------------	--	---	--

PREVENTIEMATRIX MENTALE GEZONDHEID GRONINGEN

4 TOT 12 JAAR

MENTAAL WELBEVINDEN		MENTALE PROBLEMEN EN AANDOENINGEN	
	DRIE PREVENTIENIVEAUS		
LEEFOMGEVING	IN BALANS Collectieve preventie	UIT BALANS Selectieve preventie	KLACHTEN Geïndiceerde preventie
THUIS	-	-	- KOPP/KOV (KOPPeling)
SCHOOL OF WERK	- Gezonde School - Jij en Je Gezondheid (JeJG) - Brugfunctionaris op school	- Plezier op School	-
BUURT/WIJK	- Sportverenigingen - Life Skills	- Humanitas	- Bureau Halt

OVERIG (zorg, gemeente, etc.)	- Schoolverpleegkundige/-arts - JOGG	-	- Huisarts/POH - MEE Noord
----------------------------------	---	---	---

PREVENTIEMATRIX MENTALE GEZONDHEID GRONINGEN

12 TOT 18 JAAR

MENTAAL WELBEVINDEN		MENTALE PROBLEMEN EN AANDOENINGEN	
	DRIE PREVENTIENIVEAUS		
LEEFOMGEVING	IN BALANS Collectieve preventie	UIT BALANS Selectieve preventie	KLACHTEN Geïndiceerde preventie
THUIS	-	-	- KOPP/KOV (KOPPeling)
SCHOOL OF WERK	- Gezonde School - Jij en Je Gezondheid (JeJG) - Brugfunctionaris op school - Trainingen theater Traxx - Theathereducatie de Steeg - Je Brein de Baas	- WIJ-team	- STORM
BUURT/WIJK	- Sportverenigingen - Life Skills - @ease - Jimmy's - Open studio's (Vrijdag)	- Join Us - Bounce - Humanitas	- Bureau Halt - Ixta Noa

ONLINE	- Voorlichtingscampagnes (Stoptober, NIX18, Dry January) - Chatfunctie Trimbos/VNN	- Join Us	-
OVERIG (zorg, gemeente, etc.)	- Schoolverpleegkundige/-arts - JOGG - Adviesgesprek VNN	-	- Huisarts/POH - MEE Noord

MENTAAL WELBEVINDEN		MENTALE PROBLEMEN EN AANDOENINGEN	
	DRIE PREVENTIENIVEAUS		
LEEFOMGEVING	IN BALANS Collectieve preventie	UIT BALANS Selectieve preventie	KLACHTEN Geïndiceerde preventie
THUIS	-	-	- KOPP/KOV (KOPPeling)
SCHOOL OF WERK	- Gezonde School (MBO) - WIJ-team (MBO) - Door het Geluid (HBO/WO) - School als wijk (MBO) - GROWE-JOWE	- Move aHead (HBO/WO) - Studieadviseur/studentendecaan	- STORM (MBO) - Studentenpsycholoog
BUURT/WIJK	- Sportverenigingen - Life Skills - @ease - Jimmy's - Open studio's (Vrijdag) - Edanz	- WIJ-team - Humanitas - All Ears - Join Us - Frisse Gedachtes - (On)Gestoord	- Bureau Halt - Ixta Noa - Respijthuis - Sedna Herstelacademie - STOOT - Geestkracht11

ONLINE	- Voorlichtingscampagnes (Stoptober, NIX18, Dry January) - Chatfunctie Trimbos/VNN	- Join Us - Frisse Gedachtes - On(Gestoord)	-
OVERIG (zorg, gemeente, etc.)	- JOGG - Adviesgesprek VNN	- Euro-coaches (gemeente)	- Huisarts/POH - Ondersteuner Sociaal Domein (WoR) - MEE Noord

FACTSHEET

GRONINGER GEMEENTEN EN DEKKEND NETWERK INLOOPPLEKKEN

"Het stimuleren en bevorderen van sociale relaties is een beschermende factor om mentale gezondheidsproblemen te voorkomen. Wat doen gemeenten met dit gegeven in hun beleid? En wat is hun rol met betrekking tot het aanbod van inloopplekken voor jongeren?"

DEELNEMENDE GEMEENTEN

Wat? Kwalitatief onderzoek
Wie? 6 van de 10 gemeenten zijn geïnterviewd
Loopijd: september 2024 tot februari 2025

Groningen
Het Hogeland
Veendam
Westerkwartier
Westervelde
Emmelo

HUIDIGE SITUATIE

De theoretische basis voor dit onderzoek vormt de "Zelfdeterminatietheorie". Deze theorie gaat uit van 3 pijlers die essentieel zijn voor mensen om zich goed te kunnen ontwikkelen en welzijn te ervaren: 'autonomie', 'competentie' en 'verbondenheid'. Goede inloopplekken dienen ruimte te bieden aan deze pijlers. In hoeverre is hiervan sprake bij de huidige inloopplekken in de gemeenten?

Autonomie

- Aandacht voor ontplooiing wordt onderschreven.
- Beleed komt veelal tot stand zonder invloed of structurele steun van jongeren.

Verbondenheid

- Bestaande plekken dragen hier aan bij.
- Moeilijk om iedereen te bereiken.
- Sociale segmentatie speelt een rol.

Competentie

- Verbinden door stimuleren van creativiteit of bijvoorbeeld muziek wordt onderschreven.
- Kostbaar en weinig middelen beschikbaar.
- Wenig zicht op de impact.

KNELPUNTEN EN BEHOEFEN

Grootste knelpunten

- Wie waar verantwoordelijk voor is m.b.t. inloopplekken is niet altijd duidelijk. De uitvoering van de inloopplekken wordt door gemeenten uitbesteed.
- Er is beperkt sprake van verbinding tussen gemeenten en inloopplekken en tussen inloopplekken onderling.
- Structuur jongeren betrekken bij beleidsvorming wordt als lastig ervaren.

Behoeften gemeenten

- Gemeenten willen graag investeren in passend en doelgericht beleid op het gebied van mentale gezondheid van jongeren.
- Werken aan een breder en toegankelijker aanbod (waar mogelijk ook online).
- Initiaties en vormgeven van structurele jongerenparticipatie.

“

”

AANBEVELINGEN

Beleidsadviseurs opgeleid: Ga in dialoog met de jongerenwerkers!

Investeer in jongerenparticipatie en leer als gemeenten van elkaar.

Betrek ook scholen en sportverenigingen.

Organiseer lokale netwerkbijeenkomsten om de samenwerking te vergroten.

Maak een passende aanpak voor de eigen gemeente.

Leg meer focus op inclusiviteit en laagdrempeligheid.

Sluit aan bij inventarisatie GGD.

Integreer een breder (specifiek) aanbod in bestaande plekken, dan vergroot je het bereik.

Wil je het hele onderzoek lezen? Klik dan [hier](#)

www.mentaalgezondgroningen.nl